

SAMORZĄD MIEJSKI

Miesięcznik Związku Miast Polskich

Nr 4 (206) KWIECIEŃ 2014
ISBN 1730-5187

Samorządowy Lider Zarządzania 2014
Konkurs „Samorząd jako pracodawca” rozstrzygnięty

W NUMERZE

ZE ZWIĄZKU

IV Podczas posiedzenia w Iławie 11 kwietnia br. członkowie Zarządu ZMP pozytywnie rozpatrzyli m.in. rządowe projekty ustaw o statystyce publicznej oraz Prawo wodne. Krytycznie oceniono projekt ustawy o zasadach realizacji programów operacyjnych polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Negatywnie zaopiniowano projekt Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczący ograniczenia przewlekłości postępowań administracyjnych.

IX O tym, jak ważny jest temat kampanii i hasło, a także na co zwrócić uwagę przygotowując materiały wyborcze, mówił dr Sergiusz Trzeciak, konsultant polityczny i ekspert z dziedziny marketingu politycznego na Zgromadzeniu Ogólnym ZMP w Zabrze 14 marca br. podczas warsztatów na temat przygotowania się do wyborów samorządowych.

KRONIKA KRAJOWA

VI 10 i 11 kwietnia br. odbyła się w Katowicach VIII Międzynarodowa Konferencja Zarządzania Miastem. Gościem spotkania była wicepremier Elżbieta Bieńkowska, która mówiła o Polskiej Polityce Miejskiej. Podczas konferencji dyskutowano także o miejscu miast w nowej perspektywie finansowej oraz o włączaniu obywateli w proces podejmowania decyzji w miastach.

XII Inwestycjom dla rozwoju poświęcono była jubileuszowa, dziesiąta konferencja Banku Gospodarstwa Krajowego, która odbyła się w dniach 9-10 kwietnia br. w Warszawie. Zgromadziła ponad 300 uczestników: przedstawicieli rządu, samorządowców, bankowców, ekspertów i dziennikarzy.

MIASTA JUBILEUSZOWE

X Skawina jest jednym z liderów w zakresie wykorzystania funduszy unijnych – całkowita wartość podpisanych umów na realizację projektów unijnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiła w 2012 r. ponad 11 tys. zł. – mówi burmistrz Adam Najder w roku jubileuszu 650-lecia nadania praw miejskich Skawinie.

Na okładce: Rynek w Skawinie.
O mieście piszemy na str. X i XI.

Fot. Archiwum UM

Samorządowy Lider Zarządzania 2014

Konkurs „Samorząd jako pracodawca” rozstrzygnięty

Poznań (ROPS), Dzierżoniów i Popielów zostały laureatami jubileuszowej, 10. edycji konkursu *Samorządowy Lider Zarządzania 2014 - Samorząd jako pracodawca*. Konferencja podsumowująca konkurs zorganizowany w ramach projektu „*Dialog społeczny w sektorze i przedsiębiorstwach samorządowych*”, realizowany przez Związek Miast Polskich oraz Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych odbyła się 11 kwietnia br. w Senacie RP.

Honorowy patronat nad konkursem objął Minister Pracy i Polityki Społecznej - **Władysław Kosiniak-Kamysz**, Minister Administracji i Cyfryzacji - **Rafał Trzaskowski** oraz Prezesi Związku Powiatów Polskich i Związku Gmin Wiejskich RP.

Celem konkursu jest rozwój dialogu społecznego w instytucjach sektora samorządowego na poziomie lokalnym,

samorząd terytorialny jest największym pracodawcą w terenie i to pracodawcą wzorowym – bo samorządy potrafią stworzyć odpowiednią atmosferę, potrafią wykorzystać kapitał ludzki, potrafią też tworzyć przyszłość.

Do tegorocznej edycji konkursu samorządy zgłosiły 16 projektów w 2 kategoriach: „Rozwiązania dotyczące formalnego wymiaru stosunków pracowniczych

Uczestnicy zapoznali się ze wszystkimi projektami zakwalifikowanymi do finału.

Fot. M. Józefaciuk

wsparty działaniami na rzecz rozwoju kultury organizacji pracy, promującej zaangażowanie pracowników, ich współodpowiedzialność i efektywność.

Uczestników spotkania powitał senator **Witold Gintowt-Dziewiałowski**, który zapewnił, że *obowiązkiem, i Sejmowi, i Senatowi jest czynienie wszystkiego, by samorządy w Rzeczypospolitej miały się jak najlepiej, bo jest to w interesie wszystkich Polaków*. Odnosząc się do tytułu konkursu senator przypominał, że

w instytucjach samorządowych wypracowane między pracodawcami a związkami zawodowymi i radami pracowników – partnerami dialogu społecznego na poziomie lokalnym” (projekt zgłoszony przez Gorzów Wielkopolski, ostatecznie przeniesiony do 2. kategorii) i „Rozwiązania dotyczące kultury organizacyjnej sprzyjającej kształtowaniu dobrych relacji międzyludzkich i motywującej atmosfery pracy w instytucjach samorządowych”. Do finału zakwalifikowano aż 12

projektów – wszystkie w 2. kategorii – które ich twórcy zaprezentowali w Senacie.

Zespół ekspertów opracował szczegółowe kryteria oceny, mające jak najbardziej zobiektywizować wybór najlepszych projektów. Są to: **adekwatność** (z wagą 0,2) – zgłaszane projekty winny dotyczyć istotnych problemów, wpływających na kształt relacji pracowniczych; **skuteczność** (waga 0,4) – projekty mają dać realną szansę na poprawę relacji, i w konsekwencji, wzrost jakości usług publicznych; **przejrzystość** (waga 0,15) – projekty zostały wprowadzone zgodnie ze standardami Dialogu Społecznego, **trwałość** (waga 0,1) – mają charakter trwałych, systemowych rozwiązań i wreszcie **replikowalność** – projekty mogą zostać zaadaptowane przez inne JST.

Projekty oceniane były 2-etapowo: najpierw przez komisję ekspertów

(jej wyniki zostały do czasu utajnione, aby nie sugerować odpowiedzi uczestnikom konferencji), a podczas spotkania w Senacie – przez repre-

i na stronach organizacji samorządowych realizujących projekty.

Jak powiedział Tomasz Potkański, zastępca dyrektora Biura ZMP: - W tym konkursie

nie ma zwycięzców ani pokonanych. Tak naprawdę wszyscy będziemy zwycięzcami, jeśli uda nam się skutecznie upowszechnić wasze rozwiązania.

Uczestnicy konferencji obejrzeli również krótki film „Dialog społeczny w Norwegii” - o wzorcowej współpracy pomiędzy Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych, Krajowym Związkiem Pracowników Samorządowych i rządem norweskim. Zobaczyli też prezentację Tomasa Tomilinkasa z litewskiego związku

zawodowych oficerów i pracowników służb mundurowych, który przedstawiał wyzwania dla dialogu społecznego na poziomie lokalnym, na podstawie projektu, realizowanego przez trzy samorządy litewskie i finansowanego przez Norweski Mechanizm Finansowy.

Hanna Hendrysiak

Finaliści i laureaci.

Fot. M. Józefaciuk.

zentacje 12 zakwalifikowanych zespołów projektowych.

Laureaci konkursu odbędą wizytę studyjną w Norwegii i zapoznają się z tamtejszymi doświadczeniami. Wszystkie projekty zostaną umieszczone w bazie dobrych praktyk, dostępnej na stronie internetowej www.dobrepraktyki.pl

Laureaci

Zwycięzca: **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu** za projekt „Zarządzanie przez dom wartości w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Poznaniu”.

Drugie miejsce: **Urząd Miasta Dzieżonowa** za projekt „Partycypacja jako dialog – ustalanie zasad wynagradzania i nagradzania pracowników”

Trzecie miejsce: **Urząd Gminy w Popielowie** za projekt „Aktywne słuchanie podstawą dialogu”.

Wyróżnienia

Urząd Miejski w Gliwicach za projekt „Mechanizm komunikacji wewnętrznej w Urzędzie Miejskim w Gliwicach jako integralny element doskonalenia systemu zarządzania jakością”;

Urząd Miasta Poznania za projekt „Od wykluczenia do znaczenia. Budowa i rozwój platformy usług informacyjnych POZnań* Kontakt, w oparciu o program zatrudnienia osób z orzeczoną niepełnosprawnością w Urzędzie Miasta Poznania”;

Urząd Miejski w Koszalinie za „Wdrożenie modelowych rozwiązań w zakresie doskonalenia komunikacji wewnętrznej w Urzędzie Miejskim w Koszalinie”;

Urząd Miejski w Zabrzu za projekt „Polityka personalna w UM w Zabrzu oparta na łączeniu potrzeb pracodawcy i oczekiwań pracowników”;

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku za projekt „Zespołowa metoda pracy oraz skuteczny system przepływu informacji jako elementy kształtujące motywującą atmosferę pracy i dobre relacje międzyludzkie w MOPS w Szczecinku”;

Urząd Miasta Łodzi za projekt „Kreuje Motywuje – Pozapłacowy system motywacyjny w Urzędzie Miasta”.

Finaliści

Urząd Miasta Gorzowa Wielkopolskiego („Doradczę zespoły jako narzędzie wspomagające efektywne zarządzanie w Urzędzie Miasta Gorzowa Wlkp.”);

Powiatowe Centrum Funduszy Europejskich w Nowym Sączu („Powiat nowosądecki przyjazny pracownikom – utworzenie punktu przedszkolnego „Nasze Dzieci” dla dzieci pracowników Starostwa Nowosądeckiego i jednostek organizacyjnych podległych starostwu”);

Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim („Młode mamy w pracy”).

Posiedzenie Zarządu ZMP w Łławie

Poważnie o ściekach

Podczas posiedzenia w Łławie 11 kwietnia br. członkowie Zarządu ZMP pozytywnie rozpatrzyli m.in. rządowe projekty ustaw o statystyce publicznej oraz Prawo wodne.

Poszytywną opinię uzyskał projekt ustawy o statystyce publicznej (rządowy). Andrzej Porawski podkreślał, że potrzebna jest w tym projekcie korekta. GUS zмага się wciąż z problemem tajemnicy statystycznej, a życie publiczne jest jawne i tego trzeba bronić. GUS na przykład tłumaczy, że tajemnica statystyczna zostałaaby naruszona w takiej dziedzinie jak energetyka ciepła, gdyby zadania gminy realizował podmiot gospodarczy. W tej sytuacji nie można ujawnić takich danych. Zdaniem dyrektora, konieczne jest dobre wyważenie między ochroną danych osobowych a tajemnicą statystyczną. Członkowie Zarządu mieli wątpliwości dotyczące pozyskiwania przez służby statystyczne wrażliwych danych osobowych, ale - jak wyjaśniono - projekt ustawy nie rozszerza wcale katalogu danych, a dane tego typu są zagregowane i zanonimizowane, czyli bezpieczne.

Przyjazne mechanizmy

Zaprobowano również projekt ustawy Prawo wodne (rządowy), który jest transpozycją dyrektyw PE. Chodzi m.in. o redukcję w ciągu 10 lat obecności azotu i fosforu w ściekach komunalnych. To poważna sprawa dla samorządów. Trzeba zmodernizować ok. 300 oczyszczalni ścieków w latach 2014-2023 i wydać na to 918 mln. zł, przy czym budżet państwa nie będzie zobowiązany do przeznaczenia na ten cel swoich środków, gdyż - jak zawarto w uzasadnieniu tej nowelizacji - jest to zadanie własne gmin. Samorządy mogą korzystać jedynie z pożyczek z NFOŚ.

- To zadanie nie jest nowe, normy i tempo ich wdrażania jest znane od 2004 roku. Biorąc pod uwagę poziom inwestycji samorządowych w gospodarkę wodno-ściekową, to te kwoty nie budzą większych emocji, ponieważ JST wydają na ten cel wielokrotnie więcej. Tylko że sytuacja ta dotyczy na pewno konkretnych miejscowości i instalacji - mówił

A. Porawski. - Z tego względu należy zażądać od rządu programu pomocowego dla tych jednostek, które znajdują się w trudnej sytuacji. W grę powinny wchodzić nie tylko pożyczki, ale też dotacje z NFOŚ. W czasie dyskusji członkowie Zarządu zwracali uwagę, że będzie to pomoc dla tych, którzy nic do tej pory nie robili w tej dziedzinie.

W posiedzeniu Zarządu w Łławie uczestniczył gościnnie profesor Jerzy Stępień w ramach Stałej Konferencji „Muzeum i Samorząd Terytorialny”, do której, decyzją Zarządu, przystąpił także Związek Miast Polskich. Fot. J. Proniewicz

- Wiele samorządów, które nie chciało płać kar, inwestowało wcześniej i obecnie mają spełnione normy w zakresie oczyszczania ścieków - stwierdził Andrzej Pietrasik, burmistrz Płońska. Ostatecznie ustalono, że rząd powinien poinformować gminy o różnych źródłach finansowania inwestycji w tej dziedzinie, a istniejące już mechanizmy powinny być przyjazne i dostępne.

Prostsze procedury

Krytycznie oceniono projekt ustawy o zasadach realizacji programów operacyjnych polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Wśród zgłoszonych zastrzeżeń do tego projektu, o którego powstanie zresztą postulowali sami przedstawiciele samorządów, znalazły się błędne uregulowania takie jak m.in.: niepotrzebne kontrole uprzednie służące sprawdzeniu potencjału administracyjnego wnioskodawcy przed podpisaniem umowy o dofinansowanie (art. 21 p. 3), zbyt krótki termin składania wniosków o dofinansowanie (art. 41 ust. 1) - propozycja zmiany

z 7 do 14 dni, brak precyzyjnej definicji nieuzasadnionego wydatku (art. 23 ust. 1), brak odpowiedzialności instytucji powołanej do kontroli (art. 23 ust. 4), wątpliwe terminy dotyczące wniesienia protestu lub skargi w związku z otrzymaniem informacji o negatywnej ocenie projektu (wnioskodawca - 14 dni, instytucja - 21 dni od otrzymania skargi) czy bezsensowna procedura skiełki odwoławczej, która jest jedynie sankcjonowaniem przez sąd naruszenia prawa przez instytucję oceniającą, bez gwarancji, że projekty zostaną dofinansowane w pierwszej kolejności w nowych konkursach. Członkowie Zarządu zwracali uwagę na konieczność uproszczenia procedur w kolejnym okresie programowania, tak aby zarówno samo aplikowanie, jak i realizacja projektów mogła przebiegać sprawnie bez zbędnej formalizacji. Dyrektor Biura ZMP podkreślił, że w całym tym projekcie beneficjent jest z góry potraktowany negatywnie, a większość przepisów jest skonstruowana w interesie wyżej stojącego dysponenta środków.

Negatywnie zaopiniowano projekt Kodeksu postępowania administracyjnego (Twój Ruch) dotyczący ograniczenia przewlekłości postępowań administracyjnych. Bez opinii pozostawiono natomiast projekt ustawy o podatku od towarów i usług (SLD), dotyczący likwidacji ograniczeń pełnego odliczenia podatku VAT naliczonego od nabycia samochodów osobowych, gdyż nie ma dostępu do wyliczonych skutków jego wdrożenia.

Pozytywnie o rozporządzeniach

Poszytywnie zaopiniowano projekty rozporządzeń: Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2015 (z apelem do GUS, aby program badań statystycznych stopniowo dostosowywać do potrzeb zarządzania lokalnymi usługami publicznymi), Rady Ministrów zmieniającej rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy de minimis na realizację niektórych przedsięwzięć w zakresie promocji i wspieranie eksportu lub sprzedaży na jednolitym rynku europejskim, realizację branżowych projektów promocyjnych w zakresie eksportu lub sprzedaży na jednolitym rynku europejskim, uzyskanie certyfikatu wyrobu wymaganego na rynkach zagranicznych, realizację przedsięwzięć wydawniczych promujących eksport lub sprzedaż na jednolitym rynku europejskim, Ministerstwa Finansów w sprawie wzorów tytułów

wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej (z uwagą dotyczącą wskazania środka egzekucyjnego przez wierzyciela, do tej pory był to środek najmniej uciążliwy dla zobowiązanego i tak powinno pozostać), Ministerstwa Finansów w sprawie wzorów zarządzania zabezpieczenia, Ministerstwa Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, Ministerstwa Zdrowia w sprawie izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez JST (z uwagami szczegółowymi).

Pomoc dla Ukrainy

Dyrektor Biura ZMP, **Andrzej Porawski** przedstawił informację na temat reformy samorządowej na Ukrainie i możliwych działań do podjęcia wspierających te reformy. Prace nad tą reformą trwają już od 2008 roku. Został już zawarty konsensus co do podziału terytorialnego na gminy. Czego Ukraińcy potrzebują od nas w tej chwili? Przede wszystkim są to szkolenia z zarządzania projektami. W najbliższym czasie kraj ten bowiem otrzyma pieniądze w programach i projektach, dlatego muszą się nauczyć z nich korzystać. W drugiej kolejności będą musieli zdobyć wiedzę na temat zamówień publicznych. Związek już wkrótce będzie dysponować pewną pulą środków z USA i Kanady przeznaczoną na organizowanie pobytów studyjnych w polskich miastach, głównie partner-

skich, dla ukraińskich samorządowców. **Roman Szelemej**, prezydent Wałbrzycha, podzielił się z zebranymi doświadczeniami swojego miasta w kwestii organizowania staży dla Ukraińców, a **Zdzisław Czucha**, burmistrz Kościerzyny zwrócił uwagę, że nasi wschodni sąsiedzi do rozwoju potrzebują także nawiązywania kontaktów gospodarczych na poziomie lokalnym.

W stronę muzeów

Po prezentacji „Muzea w życiu miast – Stała Konferencja „Muzeum i Samorząd Terytorialny” z udziałem profesora **Jerzego Stępnia** i przedstawicieli muzeów, członkowie Zarządu przegłosowali również uchwałę dotyczącą udziału Związku Miast Polskich w Stałej Konferencji „Muzeum i Samorząd Terytorialny”. Przedstawicielami ZMP w pracach Konferencji będą: członek Zarządu zajmujący się problematyką kultury oraz przewodniczący Komisji Kultury Związku. Stała Konferencja ma być stałym forum wymiany myśli i doświadczeń między przedstawicielami wszystkich zainteresowanych rozwojem muzeów podmiotów. To też ważny element prac programowych nad Strategią Rozwoju Muzealnictwa, które toczą się pod kierunkiem Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów. Chodzi o takie podejście do instytucji muzeum, które pokazuje, jak bardzo szczególna jest to instytucja kultury, i jak istotną rolę może i powinna odgrywać w strukturze samorządnej społeczności. Dużym wyzwaniem jest wypracowanie takiej

metody, która pozwoli wszystkim muzeom na odnalezienie swojego właściwego miejsca i zakorzenienia we wspólnotach lokalnych i regionalnych, niezależnie od tego, jaki organ administracji publicznej jest ich organem założycielskim.

Lokatorzy i ordery dla miast

Zarząd ZMP przychylił się do kwestii poruszonych w korespondencji z Gliwic i Legionowa. W pierwszym przypadku chodzi nowelizację ustawy o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy, a dokładnie doprecyzowanie definicji, czym jest zaspokojona i niezaspokojona potrzeba mieszkaniowa. W drugim – o możliwość przyznania jak w międzywojennej i wojennej historii naszego kraju orderów i odznaczeń miastom (np. Krzyże Srebrne Orderu Virtuti Militari dla Lwowa w 1920 r. i Warszawy w 1940 r.).

Zarząd pozytywnie rozpatrzył też pismo Ruchu Społecznego Głuchych i ich Przyjaciół, który zwrócił się do Związku o zainicjowanie wśród miast członkowskich ZMP akcji mającej na celu uchwalenie lub zmianę dla głuchych przyznania bezpłatnych przejazdów pojazdami lokalnego transportu zbiorowego oraz zmianę (wykreślenie dyskryminujących zapisów dotyczących konieczności należenia do Polskiego Związku Głuchych) wymaganych dokumentów potwierdzających prawo do korzystania z tych uprawnień na dokumenty urzędowe – legitymacja osoby niepełnosprawnej lub orzeczenie o niepełnosprawności.

Joanna Proniewicz

Biblioteczka samorządowca

O polityce społecznej gmin

Ukazała się pierwsza pozycja z serii „Biblioteczka samorządowca”, która jest dostępna w formacie PDF i e-booka na stronie ZMP w zakładce „Nasze publikacje”.

Jest to rozprawa doktorska Tomasz Śmietanki, burmistrza Kozienic, pod tytułem „**Polityka społeczna gminy jako czynnik rozwoju lokalnego (na przykładzie gmin miejsko-wiejskich: Grójec, Kozienice, Szydłowiec)**”.

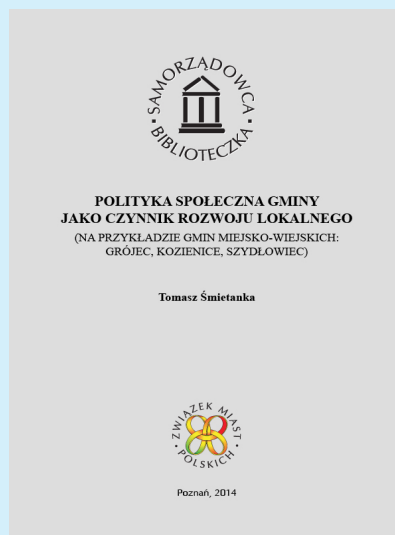
To próba wnikliwego spojrzenia na problematykę gminnej polityki społecznej w kontekście oddziaływania na rozwój

lokalny. Dotychczas polityka społeczna gminy kojarzona jest potocznie bardziej z pomocą społeczną organizowaną przez gminne ośrodki pomocy, mniej natomiast z lokalnym rozwojem. Zamierzeniem autora jest zmiana takiego postrzegania, zwłaszcza wśród osób, które bezpośrednio wpływają na działania gmin.

Celem pracy jest zbadanie związku między polityką społeczną wybranych

gmin miejsko-wiejskich a ich rozwojem lokalnym, w świetle obecnych uwarunkowań rozwojowych i oczekiwań społecznych.

jp

Konferencja „Miasto 2014”

Rozmowa o polityce miejskiej

Polityka miejska w Polsce i w Unii Europejskiej była głównym tematem odbywającej się 10 i 11 kwietnia br. w Katowicach ósmej międzynarodowej konferencji Miasto 2014 – Zarządzanie Miastem. Organizatorem spotkania, jak co roku, był poseł do Parlamentu Europejskiego Jan Olbrycht, a partnerami – Związek Miast Polskich, Śląski Związek Gmin i Powiatów oraz Miasto Katowice.

Światowe prognozy mówią, że w ciągu najbliższych 30 – 40 lat liczba ludności w miastach podwoi się i wzrośnie o 6,5 mld osób, przy czym będzie to dotyczyło głównie miast azjatyckich. Liczba ludności miast europejskich od kilku lat jest stabilna, jednak podwoiła się przestrzeń, jaka przypada na jednego mieszkańca.

ność działania miast jest lepsza w tych państwach, w których jest prowadzona przez rządy właśnie taka polityka.

O kończących się właśnie pracach nad krajową polityką miejską mówiła w Katowicach wicepremier, minister Infrastruktury i Rozwoju, **Elżbieta Bieńkowska**. Dokument ma być przyjęty przez rząd we wrześniu.

Uczestnicy spotkania w Katowicach najwięcej dyskutowali o polityce miejskiej oraz o tym, jak uczynić nasze miasta bardziej przyjaznymi dla mieszkańców.

Fot. E. Parchimowicz

Wśród zagrożeń i wyzwań, jakie stoją przed modelem europejskim, jako najważniejsze wymienia się bezrobocie, wzrost liczby starszych ludzi oraz problemy z integracją przybyszów.

Obecnie już ponad 60% ludności w Polsce mieszka w miastach. Oczywiście jest, że dla tych obszarów – dla miast różnej wielkości – rząd przygotował strategię – Krajową Politykę Miejską.

- *Dyskusja nad polityką miejską w Polsce toczy się od lat – mówił podczas konferencji Miasto 2014 Jan Olbrycht.* - Kilka lat temu, po tym, jak postawiono tezę, że w naszym kraju nie ma polityki miejskiej, miasta oburzyły się, że przecież one prowadzą swoją politykę miejską. Ale polityka miejska to polityka prowadzona wobec miast – przez rząd, przez Komisję Europejską. Badania prowadzone przez Komisję Europejską dowodzą, że skutecz-

- *W ostatnich latach jeśli chodzi o podejście do miast, jesteśmy w awangardzie europejskiej – mówiła pani wicepremier.* - Dostrzegliśmy, że w kwestii miejskiej różne instytucje państwa podejmują różne działania. Chcemy doprowadzić do integracji działań instytucji rządowych, miasta mogą z tego dokumentu skorzystać.

Krajowa Polityka Miejska jest naturalną konsekwencją podejścia terytorialnego, o którym Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, a wcześniej Rozwoju Regionalnego mówiło od kilku lat. Życie bowiem nie zamyka się w granicach administracyjnych.

Rząd uchwalając politykę miejską zakłada sobie dwa podstawowe cele. Miasta mają stać się miejscami, gdzie odbywa się rozwój gospodarczy i gdzie powstają miejsca pracy, ale jednocze-

śnie gdzie ma miejsce zrównoważony rozwój. Po drugie miasta mają stać się miejscami, gdzie ludzie będą chcieli mieszkać z powodu jakości życia. Cele strategiczne opisane zostaną w KPM celami szczegółowymi, które mówią o tym, że miasta m.in. mają być spójne, zwarte i zrównoważone, sprawnie zarządzane przy udziale mieszkańców. W dokumencie nie pominięto takich kwestii, jak racjonalne gospodarowanie przestrzenią, włączenie w struktury miasta obszarów zdegradowanych (blokowiska), transport miejski, racjonalne, sprawne dopasowanie do potrzeb inwestycyjnych miasta, efektywność energetyczna, rewitalizacja, czysty transport miejski oraz wykorzystanie dla rozwoju miast rosnącej aktywności mieszkańców. Niezwykle ważnym wątkiem jest też zacieśnianie współpracy samorządów, np. poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

- *Krajowa Polityka Miejska jest adresowana do wszystkich, którzy mieszkają w miastach – przede wszystkim do samorządów i instytucji rządowych – mówiła Elżbieta Bieńkowska.* - Zaplanowane są bardzo konkretne zmiany legislacyjne, które pozwolą te wszystkie cele zrealizować. Warto jednak pamiętać, że w dokumencie tym zaproponowane są rozwiązania, nie ma jednak żadnych pieniędzy.

Pani minister zachęcała samorządowców do zgłaszania uwag do tego dokumentu do końca czerwca.

Swoje uwagi na gorąco podczas konferencji w Katowicach zgłosił senator **Janusz Sepioł**.

- *Polska polityka miejska powinna koncentrować się na wyzwaniach, spośród których jednym z ważniejszych obecnie jest utrata dynamiki rozwojowej wielu miast w naszym kraju – mówił senator.* - Kolejna ważna kwestia to patologie rozwoju przestrzennego miast. Samorządy będą musiały uzbroić tereny, które zostały przeznaczone do zabudowy. To nieuzasadnione koszty ekonomiczne i społeczne obecnie prowadzonego rozwoju przestrzennego. Trzeba zapytać też o jakość przestrzeni zamieszkania w miastach, a więc o problem standardów życia w kontekście ekologii, transportu, architektury.

Janusz Sepioł pytał w Katowicach, jakie są środki interwencji w tych obszarach, a więc jaki jest zaproponowany pakiet

legislacyjny polskiej polityki miejskiej, jakie planowane są inwestycje centralne, jaki będzie kształt programów europejskich mogących zapewnić środki z zewnątrz oraz czy zaproponowane zostaną programy specjalne i nowe instytucje do realizacji nowych zadań.

Zaproponował sześć filarów polityki miejskiej. Pierwszym z nich miałyby być polityka deglomeracji instytucji centralnych. Dlaczego instytucje takie jak PFRON, IPN, Urząd Pracy, Polski Instytut Sztuki Filmowej czy polski Instytut Muzyki muszą mieć swoje siedziby w Warszawie, skoro tam jest problem siły roboczej? – pytał. Zaproponował stworzenie programu rządowego, który pomógłby wprowadzić tego typu instytucje do innych miast.

Kolejnym filarem miałyby być polityka standaryzacji poziomu wyposażenia miast jako ośrodków usług. Instrumentem do wprowadzenia tej polityki miałyby być ustawa o planowaniu regionalnym.

Trzeci filar to polityka racjonalizacji planowania przestrzennego. – *Coś trzeba zrobić z nadmiarem terenów, z rozproszaniem zabudowy* – mówił senator. – *Mamy rozbieżność instrumentów planistycznych z instrumentami finansowymi. Pogląd, że własność i prawo zabudowy to to samo jest rujnujący. Moim zdaniem bez przełomu kopernikańskiego w planowaniu przestrzennym każda polityka miejska skończy się fiaskiem.*

Głównym paradygmatem rozwoju miast powinna stać się polityka rewitalizacji. To kolejny filar krajowej polityki miejskiej. – *Każde miasto ma takie gnijące fragmenty i aby powstrzymać to gnienie potrzeba znacznie większej pracy* – mówił Janusz Sepioł. – *Konieczne jest uznanie rewitalizacji za cel publiczny i uchwalenie ustawy o rewitalizacji. Instrumentem do realizacji tego celu powinny być nowe warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki.*

Filar piąty to polityka podnoszenia jakości przestrzeni zamieszkania, co należałoby osiągnąć poprzez uchwalenie noweli ustawy o planowaniu przestrzennym oraz wprowadzenie standardów urbanistycznych i lokalnych przepisów urbanistycznych. – *Samorządy muszą mieć więcej władzy planistycznej, aby móc zrównoważyć siłę developerów* – podkreślał senator.

I wreszcie ostatnim filarem powinna być polityka rozwijania kompetencji środowisk odpowiedzialnych za politykę miejską. Senator postuluje powołanie silnego instytutu miast i Narodowego Instytutu Architektury jako wyspecjalizowanych jednostek badań, transferu wiedzy i promocji dobrych rozwiązań.

Gościem tegorocznej konferencji w Katowicach była wicepremier Elżbieta Bieńkowska.

Fot. E. Parchimowicz

– *Rozmowa na temat polityki miejskiej w gruncie rzeczy dotyczy pewnej polityki długofalowej, wyznaczenia pewnego kierunku* – mówił podczas katowickiej konferencji Jan Olbrycht. – *Obecnie miasta zadają sobie pytanie, czy będą mieć przełożenie z tego wyznaczenia kierunku na język praktyki. Czy za wytycznymi pójdą konkrety.*

Z informacji przekazanych przez wicepremier Elżbietę Bieńkowską wynika, że opracowane obecnie przez rząd wytyczne nie mają bezpośredniego związku z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej, ale jednocześnie trzeba pamiętać, że ta perspektywa zaraz rusza. Europoseł Jan Olbrycht zastanawiał się podczas spotkania, czy możliwe jest, by rząd uzależnił przekazanie marszałkom pieniędzy od postępowania zgodnie z wytycznymi? I czy rady województw mogą podobnie postąpić z miastami?

Zwrócił też uwagę na pewną polską właściwość: że ustrój samorządowy w Polsce jest zbudowany tak, że wszystkie szczeble samorządu terytorialnego są równorzędne. Jednak z drugiej strony pieniądze zewnętrzne wędrują tak, że miasta są uzależnione od województw. Należy też pamiętać, że łatwość dostępu do pieniędzy powoduje rozlewanie się miast.

O innych problemach, które należy przezwyciężyć, aby móc wykorzystać

nowe możliwości, mówił w Katowicach wiceprezydent Chorzowa, **Marcin Michalik**.

– *Wiele samorządów ma dziś problem z limitem zadłużenia znajdując się blisko progu. To problem w nowej perspektywie, z którym będziemy musieli się zmierzyć* – mówił. Stwierdził, że 60 mld zł będą musiały zabezpieczyć samorządy, aby móc skorzystać ze środków w nowej perspektywie.

– *Miasta zaczynają rolać swoje zobowiązania. Modne jest wydawanie obligacji, które pozwala na rozłożenie zobowiązań na dłuższy czas* – mówił. *Miasta robią to po to, by posiadać margines finansowy, by móc realizować inwestycje w perspektywie 2014-20, bo mamy świadomość, że to już ostatnie tak duże pieniądze unijne do wykorzystania.*

Wiceprezydent zwrócił też uwagę na znaczenie dla miast środków krajowych, np. z programu „schetynówek”. – *Mając ograniczone możliwości finansowe musimy realizować przedsięwzięcia w oparciu o środki zewnętrzne. Jeżeli chcemy zbudować basen, a nie mamy na to środków zewnętrznych, to ta inwestycja musi poczekać. Bo teraz najważniejsze są środki unijne z nowej perspektywy.*

Gościem specjalnym konferencji była **Helle Søholt** – współzałożycielka i CEO w Gehl Architects, firmie specjalizującej się w kompleksowym doradztwie urbanistycznym i architektonicznym, realizującej projekty między innymi w Kopenhadze, Melbourne, Nowym Jorku i Pekinie. Zwróciła uwagę na trzy wyzwania, które stoją obecnie przed miastami: brak jakości w projektowaniu, starzenie się mieszkańców i komunikacja. – *Jako architekci musimy skupić się przede wszystkim na ludziach, a dopiero później na budynkach, drogach i samochodach. To myślenie o ludziach przekłada się na tworzenie modeli i sprawdzanie gdzie są ludzie, którzy chodzą* – mówiła. Pokazała też przykłady miast, w których z powodzeniem udało się wprowadzić politykę ograniczania ruchu samochodowego w centrum i jednocześnie wypromować rower jako pełnoprawny środek transportu.

Ewa Parchimowicz

Konferencja „Miasto 2014”

Obywatelskie miasta

Włączanie obywateli w proces podejmowania decyzji w miastach było tematem panelu zorganizowanego pierwszego dnia konferencji „Miasto 2014”. Na tę część zatytułowaną „Miasta bardziej obywatelskie” uczestników zaprosił Związek Miast Polskich wraz ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów oraz z Instytutem Obywatelskim.

Choć dziś temat udziału obywateli z życia miast jest tematem zdecydowanie gorącym, to warto pamiętać, że polskie miasta do tych kwestii przywiązują wagę już od początku lat 90.

- W ostatnim czasie postanowiono uszczęśliwić samorządy tworząc przepisy zawarte w prezydenckim projekcie ustawy o wzmocnieniu udziału mieszkańców w działaniach samorządu – mówił w Katowicach **Andrzej Porawski**, dyrektor Biura ZMP: - W tych miastach, które już wypracowały swoje modele udziału mieszkańców w zarządzaniu uszytywnienie zasad poprzez przepisy ustawy może być niekorzystne.

Projekt, o którym mówiono podczas konferencji wciąż jest poddawany konsultacjom. Dotychczas powstało już kilkanaście jego wersji. W jego sprawie zajął stanowisko m.in. Zarząd Związku Miast Polskich.

- O losie tej ustawy przeszedł pierwszy projekt, napisany wiele miesięcy temu przez urzędników Kancelarii Prezydenta – przypomina A. Porawski. - Z naszego punktu widzenia był to projekt dramatyczny, ponieważ oznaczał nałożenie na wszystkich pewnego gorsetu. Nie pozostawiał żadnej elastyczności, narzucał procedury, kompletnie księżycowe, kosztowne. Do tych procedur musiał się stosować zarówno obywatel, grupa obywateli, jak i samorząd. To było nie do przyjęcia. Społeczeństwo obywatelskie nie tak się buduje.

Zarząd Związku nie wydał jednoznacznie negatywnych opinii na samym początku. Kancelaria Prezydenta zgodziła się uwagami z miast i – po konsultacjach – złagodziła projekt. Zapisy zaczęły być w miarę ludzkie. Jednak w listopadzie ubiegłego roku zdecydowana większość burmistrzów i prezydentów powiedziała projektowi „nie”. Wiele miast ma już w statutach różne formy konsultacji, ma inicjatywy uchwałodawcze bardzo różnie opisane. Ten projekt oznaczał dla samorządów konieczność wycofania się z dotychczasowych procedur i wpisania tych, które ktoś wymyślił odgórnie. - To – jak podkreśla A. Porawski - z samorządnością ma niewiele wspólnego.

Negatywne stanowisko w sprawie prezydenckiego projektu zajął też Śląski Związek Gmin i Powiatów. Prezydent Bielska-Białej **Jacek Krywult**, reprezentujący Związek, podczas konferencji „Miasto 2014” przypomniał, że projekt tworzył w swojej pierwszej wersji 11 nowych bytów konsultacyjnych. Jak dotąd zgłoszono do niego ponad 800 uwag, jedna z ważniejszych dotyczy jego niekonstytucyjności.

W panelu dotyczącym włączania obywateli w proces podejmowania decyzji w miastach wzięli udział samorządowcy, przedstawiciele Parlamentu Młodzieży Miasta Radomia, urzędnicy i przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Fot. E. Parchimowicz

- To, co proponuje projekt spowoduje, że rola organów wybieralnych będzie minimalna – mówił. - Dojdziemy do modelu demokracji bezpośredniej, pierwotnej. Pytanie pozostaje, kto ma ponosić odpowiedzialność za tak podejmowane decyzje.

Jako szczególnie kuriozalny prezydent Bielska-Białej wymienił artykuł 51 pkt 1 projektu ustawy, który mówi, że referendum w gminie będzie ważne niezależnie od liczby osób biorących w nim udział.

- Projektodawca upiera się przy tym zapisie mimo, że nigdzie na świecie nie stosuje się takiego rozwiązania. Co gorsza, ten zapis przetrwał wszystkie dotychczasowe zmiany i poprawki w projekcie.

Prelegenci katowickiego panelu pokazali, że niekonieczne są przepisy prawne, żeby praktyki włączania obywateli w zarządzanie miastami dobrze funkcjonowały. Przedstawiciele Dąbrowy Górniczej podzielili się swoimi doświadczeniami z wprowadzenia budżetu partycypacyjnego.

- Dąbrowski Model Budżetu Partycypacyjnego nie jest bytem samym w sobie,

ale elementem szerszego działania, które ma na celu zwiększenie aktywności mieszkańców – mówił **Marcin Bazylak**, pełnomocnik prezydenta miasta. - Takie rozwiązanie musi mieć cel. My chcemy dyskutować z mieszkańcami o ich najbliższej przestrzeni publicznej.

W Dąbrowie pracowano ponad pół roku nad koncepcją modelu, by mógł być on wdrożony i dostosowany do warunków tego konkretnego miasta. Wdrożenie Dąbrowskiego Budżetu Partycypacyjnego było efektem konsekwentnie realizowanego „Programu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Dąbrowie Górniczej w latach 2008-2013 – Partnerstwo: Wspólnie dla Miasta”, który w 2007 roku został wypracowany przez organizacje pozarządowe, przedstawiciele prezydenta miasta i Rady Miejskiej.

Doświadczeniami z funkcjonowania rad dzielnic podzielił się podczas panelu przedstawiciel Krakowa, o konsultowaniu planów zagospodarowania przestrzennego opowiadał z kolei reprezentant Miejskiej Pracowni Urbanistycznej z Poznania.

- Pierwsze konsultacje społeczne w Poznaniu zostały przeprowadzone w 2007 roku – mówił **Lukasz Olędzki**. - Dotąd przeprowadzonych zostało z mieszkańcami ponad 230 rozmów. Konsultowany jest każdy projekt zagospodarowania przestrzennego w mieście, prowadzona jest ścisła współpraca w tym zakresie z radami osiedlowymi. Konsultacje rozpoczynają się zaraz po tym, jak zostanie podjęta uchwała o przystąpieniu do sprzedaży planu zagospodarowania przestrzennego. Te 6 ostatnich lat pokazuje, że warto podjąć ten wysiłek, by mieszkańcy bardziej aktywnie uczestniczyli w planowaniu przestrzennym miasta.

Warto dodać, że konsultacje odbywają się zawsze w tym rejonie miasta, którego dotyczy projekt, a nie w siedzibie Urzędu Miasta czy Miejskiej Pracowni Urbanistycznej. W konsultacjach zawsze uczestniczą projektanci sporządzający projekt planu oraz przedstawiciele prezydenta miasta. Informacje na temat konsultacji bardzo chętnie są w Poznaniu kolportowane przez lokalne media.

Jarosław Makowski z Instytutu Obywatelskiego zwrócił uwagę na to, że już niedługo większość ludzi będzie mieszkała w miastach, dlatego ludzie chcą mieć prawo do miast, walczyć o nie i robić to coraz skuteczniej. - Miasta stają się najważniejszymi instytucjami na świecie – mówił. Zachęcał też do tego, by oddać miasta ludziom: - Oni sprawią, że będzie chciało się tu żyć.

Ewa Parchimowicz

Przygotowanie do wyborów samorządowych (2)

Po drugie - hasła, zdjęcia i wizytówki

O tym, jak ważny jest temat kampanii i hasło, a także na co zwrócić uwagę przygotowując materiały wyborcze, mówił dr Sergiusz Trzeciak, konsultant polityczny i ekspert z dziedziny marketingu politycznego, na Zgromadzeniu Ogólnym ZMP w Zabrze 14 marca br. podczas warsztatów na temat przygotowania się do wyborów samorządowych.

Przy konstruowaniu tematu kampanii trzeba zastanowić się nad tym, czy trafia on do grupy potencjalnych wyborców. Można zastosować tzw. przekaz ukierunkowany, czyli podzielić przekaz na kilka minitematów (np. inny temat dla młodych, dla rolników czy osób starszych). Dlaczego w ogóle temat jest taki ważny? Po co koncentrować się na wybranych elementach, kiedy można mówić o wszystkim? Podstawowym błędem niektórych polityków jest założenie, że ludzie interesują się sprawami publicznymi i że programy wyborcze przyciągają uwagę publiczności. Tak naprawdę, większość obywateli, w tym również ta część biorąca udział w wyborach, nie angażuje się w kampanię wyborczą. W tej sytuacji, gdy wyborcy nie mają czasu lub nie chcą zapoznać się z całym programem kandydata, z pomocą przychodzi właśnie temat kampanii, który jest swego rodzaju skrótem myślowym, a zarazem kluczem do bardziej skomplikowanego przekazu.

Syntezą tematu kampanii są **hasła**. Urzędujący prezydent, burmistrz czy wójt powinien wystrzegać się haseł takich jak „czas na zmiany” czy „zmieniamy”. Hasło powinno być proste, czytelne, niebanalne i zgodne z wizerunkiem kandydata. Ważne, aby nie było dłuższe niż cztery wyrazy, bez dwuznacznych skojarzeń i eksperymentów. Hasło i temat muszą ze sobą współgrać. To one właśnie będą najczęściej pojawiać się w materiałach wyborczych, audycjach i w wystąpieniach publicznych. Warto wcześniej sprawdzić wśród bliskich i znajomych, jakie reakcje mogą wywołać;

pod jednym wszakże warunkiem, że dane środowisko jest reprezentatywne i myśli podobnie jak większość elektoratu.

Istotną częścią kampanii są **materiały wyborcze**. Powinny one być czytelne, atrakcyjne i praktyczne. Czytelność materiału oznacza wyważenie właściwej proporcji między formą a treścią. Atrakcyjność materiału można uzyskać przez zamieszczenie zdjęć i grafik, ale trzeba pamiętać również o zachowaniu właściwych proporcji. Materiał musi spełniać przede wszystkim swoją funkcję.

Przygotowanie ulotek, plakatów, biuletynów czy gazetek ma jedną zasadniczą zaletę – daje możliwość pełnego panowania nad treścią przekazu. Dzięki temu wiadomość nie ulega zniekształceniu przez media. Warto znaleźć odpowiednią osobę do ich przygotowania. Ważne jest **zdjęcie** kandydata, które nie powinno być zbyt wygadzone, gdyż wyborcy muszą nas na nim rozpoznać. S. Trzeciak radził, aby na przygotowanie serii zdjęć portretowych poświęcić parę godzin sesji i zaangażować wizażystę oraz stylistę. Samorządowcy powinni wyglądać na nich konserwatywnie, a więc wskazany byłby garnitur, a nie swobodny strój, krawat w kolorze ugrupowania. Dobre wrażenie robi zastosowanie w materiałach zdjęć z rodziną czy ludźmi. To samo zdjęcie powinno znajdować się na różnych materiałach wyborczych, billboardach czy ulotkach.

Ulotka powinna być krótka i czytelna, a zagadnienia ujęte hasłowo w taki sposób, aby wpływać bardziej na emocje niż na rozum kandydata. Należy na niej umieścić najważniejsze informacje

o sobie jako o kandydacie, dlaczego się kandyduje, jakie ma się kwalifikacje, by wykonywać mandat, a także uwzględnić temat kampanii. Ulotka powinna zawierać takie elementy jak: wyraźny nagłówek z imieniem, nazwiskiem, logo ugrupowania, numer listy, hasło wyborcze, numer telefonu (można postarać się o specjalny numer na czas kampanii), adres mailowy oraz strony internetowej, jeśli się taką posiada. Bardzo ważny jest wybór właściwej formy (dobór czcionki – nie za drobna, niezbyt wyszukany krój czcionki, wyróżniki tekstu, duże nagłówki, elementy graficzne).

Wizytówka wyborcza (ulotka w formie wizytówki) jest szczególnie przydatna w trakcie wizyt i spotkań z mieszkańcami. Każdy kandydat powinien ją mieć, tym bardziej, że koszty jej przygotowania są niewielkie. Ma ona zawierać: imię i nazwisko, numer listy, ugrupowanie, hasło kandydata, trzy punkty z programu, ewentualnie zdjęcie kandydata, adres biura, numer telefonu i adres mailowy. **Gazetki** natomiast warto przygotować w formie tabloidu i zawrzeć w niej opinie lokalnych autorytetów na temat kandydata. W ostatniej fazie kampanii warto wysłać korespondencję do wyborcy. **List do wyborcy** (najlepiej odręczny i podpisany niebieskim długopisem) powinien zawierać informacje, co się do tej pory zrobiło, i co się zamierza, jeśli zostanie się wybranym. Należy pokazać, że wiele zależy od Twojego adresata i poparcie, o które prosisz, będzie niezbędne do tego, aby wygrać wybory i to zrobić. Można w nim przypomnieć datę wyborów oraz zaprosić do spotkania się przy urnach. List powinien być wysłany w kopercie, otwartej, a na wierzchu może znaleźć się jakiś intrygujący tekst czy hasło. S. Trzeciak radził, aby bardziej skupić się na banerach i plakatach niż billboardach (tu należy zwracać uwagę przede wszystkim na ich lokalizację).

Do kategorii materiałów wyborczych zalicza się też gadżety, takie jak: długopisy (długopis za podpis), kalendarzyki, czapki i koszulki (dla wolontariuszy), torby, kubki (dla sztabu wyborczego). W opinii eksperta **gadżety** stanowią wciąż niewykorzystany potencjał w kampanii wyborczej.

Joanna Proniewicz

Prezentacje dr. Sergiusza Trzeciaka są dostępne [tutaj](#).

DR SERGIUSZ TRZECIAK
TWOJE CELE. MOJA PASJA.

dr Sergiusz Trzeciak

Konsultant polityczny, prawnik, ekspert z zakresu marketingu politycznego, wizerunku publicznego i public relations. Od 1998 roku prowadzi szkolenia głównie z zakresu marketingu politycznego, w których udział wzięło około 3 000 osób, w tym około 130 obecnych polskich i zagranicznych parlamentarzystów oraz setki wójtów, burmistrzów, prezydentów i radnych różnych szczebli samorządu terytorialnego. Autor sześciu książek na temat marketingu politycznego i analizy polityki takich jak m.in.: „Strategie kampanii wyborczej” (1998, 2001, 2005), „Jak wygrać wybory samorządowe?” (2002), „Kampania wyborcza. Strategia sukcesu” (2005), „Marketing polityczny w Internecie” (2010). Na stronie www.trzeciak.pl udostępnia swój poradnik wyborczy.

650-lecie Skawiny

Miasto z przyszłością

Miasto położone kilkanaście kilometrów na południowy-zachód od Krakowa, nad rzeką Skawinką liczy dziś blisko 25 tysięcy mieszkańców. Wyróżnia się poziomem i dynamiką urbanizacji, wysokim stopniem powiązania z krakowskim systemem szkolnictwa, usług, w tym bankowych, rynkiem pracy oraz niektórymi wspólnymi rozwiązaniami z zakresu infrastruktury drogowej i technicznej. Atutem Skawiny jest duży potencjał mieszkańców, zwłaszcza ze średnim i wyższym wykształceniem.

Liczne kontakty zagraniczne oraz duża liczba odwiedzających Skawinę gości przyczyniły się do rozwoju bazy hotelowej i restauracyjnej. Dawniej miasto o charakterze przemysłowym, dzisiaj oferuje wiele atrakcyjnych miejsc do wypoczynku i rekreacji. Amatorzy architektury sakralnej znajdą tu urokliwe, stare kościołki w centrum miasta, a także w pobliskiej Woli Radziszowskiej, Krzęcinie i Radziszowie. Na terenie gminy

znajdują się również piękne dwory w Korabnikach, Ochodzy, Polance Hallera i Jurczycach. Budowana przez młodzież kopia prehistorycznej wioski łużyckiej zachęca do organizowania tu plenerów artystycznych i pikników rodzinnych.

W pejzaż kulturalny Skawiny wpisują się z kolei koncerty organowe, które od kilku lat odbywają się w mieście i okolicy. Wcześniejsze Dni Muzyki Organowej przerodziły się w Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej. Co roku od sierpnia do października do Skawiny zjeżdżają wirtuozi gry organowej, wokaliści, instrumentalni, a także wybitne zespoły kameralne, nie tylko z Polski, ale i z Europy.

MIASTO KAZIMIERZOWSKIE

22 maja 1364 roku Kazimierz III Wielki lokował i nadał Skawinie prawa miejskie. Ufundował kościół parafialny i szkołę, wreszcie, w samym środku gęstego lasu, obecnego parku miejskiego zbudował mały zameczek zwany potocznie Kazimierzowskim. Życie miasta toczyło się

w pobliżu benedyktyńskiego klasztoru tyńieckiego i krakowskiego dworu królewskiego. Tyniec był dla Skawiny nie tylko centrum duchowym, ale i politycznym. Benedyktyni byli też dobroczyńcami miasta, żeby wspomnieć opata Macieja Skawinkę, który zbudował w miasteczku szpital-przytułek oraz kościółek, który zachował się do dziś.

Pędzące miasto

Zanim Skawina otrzymała swoją nazwę, istniała już nazwa przepływającej tędy rzeki, od której miasto wzięło nazwę. W języku staropolskim słowo *skać* oznaczało kręcić się, toczyć się. Podobne znaczenie miało prastawiańskie słowo „szkoti”. Natomiast germańskie *skaulon* oznaczało poruszać się naprzód lub pędzić. Nazwa w pełni odpowiada charakterowi rzeki, która wiję się licznymi meandrami i ma niezwykle wartki nurt wzdłuż całego biegu.

Czerpiąc z tradycji, patrzeć w przyszłość

Tacy jesteśmy

Z Adamem Najderem, burmistrzem Skawiny, rozmawia Hanna Hendrysiak

■ **Skawina obchodzi w tym roku okrągły jubileusz 650-lecia nadania praw miejskich. Świątujecie?**

- Istotnie, rok 2014 jest dla Skawiny szczególny. 650 lat temu, najpierw, 12 maja 1364 r., Kazimierz III Wielki założył Akademię Krakowską, a 10 dni później, 22 maja, podpisał akt lokacyjny Skawiny. Wracając jednak do pytania, tak świętujemy! 650 lat tradycji zobowiązuje. Maj jest dla nas w tym roku najważniejszym miesiącem. Zapraszam na „Dni Skawiny”, które odbędą się w dniach 17 i 18 maja. Natomiast już 22 maja, dokładnie w dzień, w którym założyciel miasta dał początek historii Skawiny, spotykamy się na naszym pięknym, zrewitalizowanym Rynku. Więcej szczegółów nie zdradzę, serdecznie zapraszam do Skawiny!

■ **Czy położenie Skawiny kilkanaście kilometrów od Krakowa wpływa korzystnie czy też raczej ogranicza rozwój Waszego miasta?**

- Skawina ma to szczęście, że położona jest w stosunkowo zamożnym regionie Polski, za jaki uważa się Małopolskę. Dzięki położeniu w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym stanowi naturalny obszar przepływu towarów, usług, kapitału i zasobów ludzkich. Atuty te dodatkowo wzmacnia dogodna lokalizacja względem głównych szlaków transportowych (autostrada A4, port lotniczy Kraków-Balice, linie kolejowe Kraków-Zakopane oraz Kraków-Bielsko-Biała-Oświęcim) oraz położenie w jednym z alternatywnych korytarzy łączących region małopolski ze Śląskiem. Wykorzystanie szans gospodarczych, rekreacyjno-turystycznych, społecznych związanych z takim położeniem jest niezmiennie jednym z najważniejszych wyzwań. Sąsiedztwo Krakowa to również korzyść w postaci dużego rynku zbytu, potężnego ośrodka gospodarczego i intelektualnego, który daje możliwość mieszkańcom naszej gminy korzystania z całego zaplecza, daje miejsca

pracy oraz dostęp do nowych technologii, uczelni wyższych itp.

■ **Jesteśmy u progu nowej perspektywy unijnej – na co będziecie chcieli zdobyć fundusze unijne, a co już udało się zrobić w ostatnich latach?**

- Skawina jest jednym z liderów w zakresie wykorzystania funduszy unijnych – całkowita wartość podpisanych umów na realizację projektów unijnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiła w 2012 r. ponad 11 tys. zł. Wśród projektów zrealizowanych przy wsparciu środków europejskich są m.in.:

- Gospodarka wodno-ściekowa, którego realizacja dobiegnie końca w 2014 r., wówczas dostęp do sieci kanalizacyjnej uzyska łącznie 85% mieszkańców gminy.

- „MultiCentrum w Skawinie. Multimedialny punkt dostępu do internetu i usług publicznych”, dzięki któremu powstała no-

22 września 2012 r. Burmistrz uroczystie otworzył skawiński rynek po zakończonej rewitalizacji. Zachowany jest historyczny układ przestrzenny. Miasto zyskało nową wizytówkę, która nie tylko podnosi jego atrakcyjność zewnętrzną, lecz przede wszystkim pozwala przełamać wizerunek przemysłowej Skawiny. Udało się zarazem stworzyć przestrzeń, która sprzyja społecznej integracji.

ATUTY SKAWINY

STRATEGICZNE POŁOŻENIE
(autostrada, lotnisko, kolej, DK44, obwodnica)

DOSKONAŁA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

ROZBUDOWANE ZAPLECZE KOMUNALNE/ SOCJALNE (mieszkania, opieka zdrowotna)

BOGATA OFERTA INWESTYCYJNA
z jasno określonymi priorytetami

PROFESJONALNE KADRY (szkolnictwo zawodowe, średnie, bliskość uczelni wyższych, placówek badawczo-rozwojowych, centrów outsourcingowych)

PLANOWANA JEST BUDOWA CENTRUM KOMUNIKACYJNEGO Z SYSTEMEM „PARKUJ I JEDŹ”

BOGATA OFERTA KULTURALNA, SPORTOWA, REKREACYJNA

MPZP
– gotowy dla terenów inwestycyjnych

SYSTEM ZACHĘT INWESTYCYJNYCH
(pomoc de minimis/ ulgi podatkowe)

SKAWIŃSKI OBSZAR GOSPODARCZY

Przeznaczenie: działalność przemysłowa i usługi, położenie: obszar położony w zachodniej części miasta, na nieczynnym składowisku odpadów paleniskowych pochodzących z Elektrowni „Skawina”, które eksploatowano w latach 1964-75.

Łącznie w ramach ww. projektów (realizowanych w latach 2007–2013) wykonano szereg inwestycji o łącznej wartości około 50 mln zł (kwota dofinansowania to około 26 mln), mających na celu kompleksowe uzbrojenie terenu Stref w niezbędną infrastrukturę techniczną. Realizacja wszystkich projektów przyczyniła się do wzrostu liczby inwestycji zewnętrznych na terenie Skawiny, co z kolei przekłada się na zapewnienie trwałych podstaw długofalowego rozwoju miasta. **hh**

woczesna jednostka edukacyjna, z której korzystają od dwóch lat przedszkolaki, dzieci w wieku szkolnym, młodzież oraz seniorzy.

- „Przebudowa Rynku w Skawinie”. 22 września 2012 r. uroczystie otworzyliśmy rynek po zakończonej rewitalizacji. Udało się nam stworzyć przestrzeń, która zachęca mieszkańców oraz przyjezdnych do podejmowania wspólnych aktywności, co w znacznym stopniu sprzyja społecznej integracji – właśnie tu spotkamy się 22 maja – zapraszam!

- Inwestycje realizowane w ramach MRPO, stanowiące o pozycji Skawiny na gospodarczej mapie Polski to: Obwodnica - wartość projektu to około 44,2 mln zł – realizowana wraz z Województwem Małopolskim, ma się zakończyć 2014 r. Centrum Komunikacyjne w Skawinie (wpisujące się w projekt Szybka Kolej Aglomeracyjna - SKA). Rozbudowa infrastruktury w Strefach Gospodarczych w Skawinie. Zrealizowaliśmy 3 projekty, dofinansowane ze środków MRPO, mające na celu kompleksowe uzbrojenie 2 obszarów gospodarczych, tj. Strefy Aktywności Gospodarczej w Skawinie (SAG) oraz Skawińskiego Obszaru Gospodarczego (SOG). Zrealizowane projekty to Rozwój Strefy Aktywności Gospodarczej w Skawinie – etap I i II, Park Technologiczny.

- Wybudowaliśmy Zakład Zagospodarowania Odpadów, będący nowoczesnym

punktem odbioru surowców wtórnych oraz problemowych odpadów, których nie można wyrzucać do kosza na zmieszane odpady komunalne.

- Wykonaliśmy remont Dworu Dzieduszyckich w Radziszowie, zyskując na naszym terenie piękny, zabytkowy obiekt. Dwór otwarto jesienią 2013 r., dziś wszystkie śluby cywilne mogą być udzielane w jego wnętrzach.

Wymienione powyżej projekty zaliczamy do największych zadań, nie są to jednak wszystkie projekty, które otrzymały wsparcie ze środków europejskich.

■ Przez jakiś czas Skawina była miastem przemysłowym – w jakim kierunku miasto powinno się rozwijać w przyszłości?

- Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społeczno-gospodarczej, stawiamy sobie kilka wyzwań: dynamizowania rozwoju gospodarczego i wykorzystania atutów gminy (bliskość Krakowa, tereny inwestycyjne, duża liczba zakładów przemysłowych itp.). Następnie chcemy poprawić komunikację wewnątrz miasta, a także kształtować wizerunek Skawiny jako miejsca rekreacyjnego. Chcemy również aktywizować społeczność lokalną, co w dłuższej perspektywie przyczyni się do przeciwdziałania niekorzystnym trendom demograficznym.

■ Skawina promuje się hasłem „miasta przyjaznego seniorom” – czy to demografia skłania do zwrócenia szczególnej uwagi na tę grupę wiekową mieszkańców?

- Trend demograficzny, o którym już wspominałem jest zjawiskiem odczuwalnym również w Skawinie. Podejmowanie przez nas działania idą dwutorowo. Przede wszystkim zachęcamy ludność napływową do wyboru Skawiny jako swojego miejsca zamieszkania, młodym mieszkańcom pokazujemy korzyści wynikające z pozostania w Skawinie. Nie zapominamy jednak o seniorach, stwarzamy im warunki do aktywnego życia - likwidując bariery, wspierając fundację i stowarzyszenia aktywizujące emerytów i rencistów. Wszystkim chcemy powiedzieć – w Skawinie warto zamieszkać, rozwijać pasje i prowadzić biznes. Proszę przyjechać do Skawiny, zobaczyć, że tu ludzie są uśmiechnięci i otwarci na innych. Będąc burmistrzem przez 12 lat (dobiega końca moja 3. kadencja), zawsze starałem się - czerpiąc z tradycji mojego miasta - patrzeć w przyszłość! Jestem świadomy tego, iż siła Skawiny wynika z potencjału jej mieszkańców: ludzi czynu, realizujących swoje pasje, osiągających wyznaczone cele, podnoszących się po porażkach. Tacy jesteśmy – skawinianie!

Konferencja BGK

Miłość bliźniego niezbędna dla rozwoju

Inwestycjom dla rozwoju poświęcona była jubileuszowa, dziesiąta konferencja Banku Gospodarstwa Krajowego, która odbyła się w dniach 9-10 kwietnia br. w Warszawie. Zgromadziła ponad 300 uczestników: przedstawicieli rządu, samorządowców, bankowców, ekspertów i dziennikarzy. Honorowy patronat objął Prezydent RP, Bronisław Komorowski, partnerem był Bank Światowy, a jednym ze współorganizatorów, tradycyjnie już – Związek Miast Polskich.

Jak powiedział witając uczestników konferencji prezes BGK, **Dariusz Kacprzyk**, obchodzący w tym roku 90-lecie istnienia BGK chce być bankiem służącym rozwojowi gospodarczemu kraju.

Zagrożenia dla rozwoju

Po przemówieniach przedstawicieli rządu, którzy wskazywali, jak wiele udało się zrobić w ostatnich latach i jak bogate są plany na przyszłość, głos zabrał **Krzysztof Żuk**, prezydent Lublina jako przedstawiciel samorządowców. Zwrócił on uwagę na problemy i zagrożenia w wykorzystywaniu szans rozwojowych. Samorząd terytorialny z jednej strony jest dostawcą usług publicznych (realizując zadania własne i zlecane), a z drugiej – podmiotem odpowiedzialnym za rozwój lokalny i regionalny. - *Wymaga to budowy właściwej relacji między wydatkami bieżącymi (kształtującymi dostępność i jakość tych usług), a wydatkami inwestycyjnymi. Nie można ograniczać wydatków bieżących, od których zależy tak ważna dla rozwoju jakość edukacji, jakość życia wynikająca m.in. z oferty kulturalnej, polityki społecznej, czy aktywności społecznej. Wydatki inwestycyjne powinny być zatem oparte na optymalizacji wykorzystania funduszy UE i zwrotnych źródeł finansowania, wśród których większą rolę powinny odgrywać instrumenty długookresowe BGK o charakterze pozabudżetowym* – mówił prezydent **Żuk** i podkreślił, że zadłużenie JST będzie barierą w szybkim uruchamianiu inwestycji z nowej perspektywy finansowej. Niezbędna, jego zdaniem, jest poprawa dochodowości JST oraz zwiększenie projektów realizowanych w formule PPP. Aby się to mogło stać, potrzebny jest przegląd i likwidacja barier PPP oraz zaoferowanie np. przez BGK „po-

wtarzalnych” projektów PPP, co jest szczególnie ważne w przypadku mniejszych miast. Można też bardziej wykorzystać spółki komunalne do finansowania inwestycji rozwojowych. - *Wymaga to jednak doprecyzowania prawa samorządowego w tym zakresie. NIK krytykuje np. możliwość angażowania kapitału spółek poza zakresem ich głównych zadań. Tymczasem samorząd należy traktować jako podmiot, który powinien mieć prawo używać swoje zasoby rzeczowe i finansowe dla realizacji celów rozwojowych, nawet jeśli te działania wybiegają poza zakres zadań JST. Tego wymaga innowacyjny rozwój lokalny* – zakończył prezydent Lublina.

Prezydent Krzysztof Żuk zwrócił uwagę, że zadłużenie JST będzie barierą w szybkim uruchamianiu inwestycji z nowej perspektywy finansowej.

Fot. H. Hendrysiak

Kochaj bliźniego dalszego

Mówiąc o wizji rozwoju Polski w najbliższym dwudziestoleciu **Jan Krzysztof Bielecki**, Przewodniczący Rady Gospodarczej powiedział, że Polska jest klasycznym przykładem kraju, w którym prognozy długoterminowe się nie sprawdzają. A ponieważ rzeczywistość w skali makro jest nieprzewidywalna, jedynym sposobem na jej kształtowanie jest przewidywanie i zadania, a następnie konsekwentnie je realizować. Z kolei prof. **Janusz Czapiński** postawił tezę, że w epoce gospodarczej,

w którą wkraczamy, tzw. epoce informacyjnej *nie ma innowacyjnej gospodarki bez miłości dalszego bliźniego*, rozumianego jako sąsiad czy partner biznesowy (przy czym bliski bliźni to rodzina i przyjaciele). Tymczasem w Polsce zaufanie do innych jest dramatycznie niskie. Aby to zmienić i przejść do grupy krajów wysoko rozwiniętych o innowacyjnej gospodarce, w których największym kapitałem jest wspólnotowy model społeczeństwa, konieczne – zdaniem **Czapińskiego** – jest wspieranie współpracy i wzajemnego zaufania. Można to osiągnąć dzięki zachętom legislacyjnym czy konkursom, w których dodatkowe, znaczące punkty przyznaje się za współpracę. Z kolei prof. **Witold Orłowski** dodał, że do tej pory w nadganianiu zaopóźnień cywilizacyjnych naszą przewagą były niskie koszty pracy oraz gwałtowny wzrost kwalifikacji polskiego społeczeństwa. 20 lat temu PKB na mieszkańca Polski wynosiło około 30 % PKB w Europie Zachodniej, dziś – jest to już około 60%. - *Aby utrzymać takie tempo wzrostu, musimy m.in. z podwykonawców zmienić się w rywali, stworzyć własne, ekspansywne firmy, które będą docierać do odbiorców pod własną marką, zamiast mięśni w coraz większym stopniu eksportować pracę mózgów* – uważa prof. **Orłowski**.

Przesłanie Prezydenta

Właśnie na rozwój tzw. inteligentnych specjalizacji zwrócił uwagę Prezydent RP, **Bronisław Komorowski** w skierowanym do uczestników liście: *W projektowaniu inwestycji pojawi się nowa jakość – inteligentne specjalizacje (...) Jest w interesie lokalnych wspólnot, by w ramach inteligentnych specjalizacji wykorzystywać miejscowy potencjał, mobilizować współpracę nauki i biznesu oraz współdziałanie administracji samorządowej i systemu edukacji (...)* Bardzo liczę na to, że samorządy będą miały pokaźny udział w skoku rozwojowym, jaki przyniosą Polsce nadchodzące lata – pisał prezydent.

Drugiego dnia konferencji, zgodnie z tradycją odbyły się trzy równoległe seminaria tematyczne, poświęcone odpowiedzi na pytania: Jak inwestować środki publiczne? Jak finansować efektywnie rozwój infrastruktury publicznej? Trzeci panel dotyczył finansowania inwestycji w ochronie zdrowia.

Hanna Hendrysiak

Komunikacja z mieszkańcami

Narzędzie dla miłośników miasta

MINICJATYWA to nowoczesna platforma komunikacji i promocji zaangażowania mieszkańców w życie miasta. Pozwala zgłaszać, informować i reagować na wszelkie zdarzenia mające miejsce w najbliższym otoczeniu jej uczestników. 15 maja 2014r. Internetowa Platforma Edukacji Samorządowej organizuje webinarium skierowane do przedstawicieli władz lokalnych na temat tego nowego rozwiązania wspierającego komunikację i promocję postaw obywatelskich.

Stotą MINICJATYWY jest to, że nie tylko jednostki samorządowe mają od teraz proste i skuteczne narzędzie do komunikacji z mieszkańcami, ale też sami obywatele mogą wymieniać się informacjami między sobą. O tym jak MINICJATYWA może budować wizerunek miast oraz wspierać zaangażowanie ludzi w działalność społeczną, opowie podczas webinarium i dokona prezentacji na żywo przez internet Piotr Medyński ekspert firmy ISOLUTION partnera technologicznego Internetowej Platformy Edukacji Samorządowej (IPES).

MINICJATYWA to platforma komunikacji i angażowania społeczności, np. mieszkańców miasta. Nie pochłania czasu, nie wymaga wysiłku. Można np. zgłosić problem czy znaleźć wydarzenie lub informację dosłownie w jedną minutę za pomocą aplikacji (na platformie Android, Windows Mobile, iPhone) lub na stronie www.

Elementy składowe systemu to: informacje, które administracja chce przekazać, zgłaszanie problemów, kooperacja i wspólne rozwiązywanie problemów oraz poradnik postępowania w sytuacjach zagrożenia (część edukacyjna).

Dzięki MINICJATYWIE społeczność posiadająca smartfony angażowana jest do większej aktywności, a więc np. do aktywnego spędzania czasu w mieście (udział w wydarzeniach oraz promocja własnych inicjatyw społecznych), do promocji inicjatyw miasta wśród znajomych, czy do dostrzegania problemów i aktywnego uczestnictwa w ich rozwiązywaniu.

Korzyści dla miasta

- Buduje wizerunek miasta, jako organizacji innowacyjnej, promującej postawy obywatelskie i inicjatywę mieszkańców, zachęcającej do aktywnego korzystania z jej atrakcji i wydarzeń, ale również otwartej na problemy i propozycje ich rozwiązania.
- Skutecznie dociera do młodych ludzi, którzy mają smartfony i spędzają życie przed komputerem zachęcając ich do aktywności.
- Buduje grupę miłośników miasta, którzy promują je wśród innych.
- Pozwala na promocję wydarzeń danego miasta.

Korzyści dla mieszkańców

- Jest zawsze pod ręką.
- Daje dostęp do wydarzeń w mieście o każdej porze i w każdym miejscu.
- Pozwala na promowanie inicjatyw mieszkańców.
- Może być formą zabawy dla wielu młodych ludzi, a jednocześnie narzędziem edukacyjnym o mieście i aktualnościach.
- Pomaga mieszkańcom rozwiązywać problemy, a nie frustrować się z powodu ich występowania.
- Ludzie czują się słuchani poprzez możliwość wyrażenia opinii.

Jak to działa?

Elastyczność platformy pozwala na modyfikowanie jej podstawowych modułów i dopasowywanie jej do potrzeb danej JST. Sam proces obsługi jest bardzo prosty, ponieważ wystarczy wybrać interesujący nas moduł (Zgłoszenie, Ogłoszenie, Inicjatywę lub Poradnik), wypełnić go zgodnie z krótką instrukcją i wysłać za pomocą aplikacji mobilnej (na platformie Android, Windows Mobile, iPhone) albo za pomocą strony www. Urząd miejski odbiera komunikat i rozpoczyna prace nad jego rozwiązaniem. Każdy zainteresowany ma stały dostęp do informacji w każdym miejscu i o każdej porze.

Więcej informacji na temat rozwiązania: na www.ipes.pl/minicjatywa i www.isolution.pl/minicjatywa.html

Nowy projekt dla samorządów

Optymalizacja kosztów energii

Internetowa Platforma Edukacji Samorządowej we współpracy z Europejską Akademią Samorządową oraz Związkiem Miast Polskich, Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP i Unią Miasteczek Polskich przystępuje do projektu, którego celem będzie wsparcie informacji, promocji i edukacji jednostek samorządu terytorialnego, które mogą i powinny być zainteresowane optymalizacją wykorzystania infrastruktury przesyłowej i zakupem energii po jak najniższych cenach.

Projekt zakładający optymalizację kosztów energii elektrycznej w jednostkach samorządu terytorialnego realizowany będzie dla gmin wiejskich, wiejsko-miejskich, miejskich, starostw powiatowych i urzędów marszałkowskich poprzez kilka różnych produktów i działań,

przygotowywanych i realizowanych we współpracy merytorycznej z ekspertami.

20 maja w Warszawie odbędzie się Seminarium inauguracyjne. Będzie ono transmitowane przez internet na „żywo”. Osoby zainteresowane będą miały możliwość zadawania pytań podczas semina-

rium. Zapis archiwalny opublikowany zostanie na portalu www.ipes.pl.

Również na portalu www.ipes.pl uruchomiona zostanie podstrona www.ipes.pl/energia. Służyć ona będzie publikacji materiałów szkoleniowych i bieżących informacji, forum dyskusyjnego z podziałem na poszczególne zagadnienia w ramach tematu optymalizacji energii elektrycznej, webinarium i czatom ekspertów merytorycznych rozszerzającym temat, warsztatom i prezentacjom webinarijnym innowacyjnych technologii i rozwiązań organizacyjno-prawnych.

**Zarys programu seminarium
20 maja 2014 r. w Warszawie**

III Konferencja **Oblicza małych miast** Wieliczka, 15-16 maja 2014

Czwartek 15 maja 2014

- 12.00 - 13.00** *obiad w Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnym „Solne Miasto”, ul Kościuszki 15*
- 13.00 - 16.00** *obradę plenarne (Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto”)*
- 1. Inauguracja, wystąpienia Gości**
- 2. Małe miasta w polityce rozwoju – kontekst Krajowej Polityki Miejskiej**
- a) miasta powiatowe,**
- b) małe miasta i oddzielne gminy „obwarzankowe”,**
- c) małe miasta a sieć dróg;**
- 16.00** *przerwa kawowa*
- 16.30 - 18.00** *obradę plenarne (c.d.)*
- 1. Małe miasta w polityce miejskiej – rola w obszarach aglomeracyjnych**
- 18.30** *zwiedzanie kopalni soli*
- 21.00** *kolacja, koszt pokrywa MiG Wieliczka*

Piątek 16 maja 2014

- 9.00 - 12.00** *obradę plenarne (Kampus Wielicki, ul. Piłsudskiego 105)*
- 1. Problemy bieżące małych miast:**
- a) opinia ws. poselskiego projektu nowelizacji ustawy śmieciowej,**
- b) stanowisko ws. zasad funkcjonowania mechanizmu wyrównawczego**
- 12.00 - 13.00** *podsumowanie, zakończenie obrad*
- 13.00** *obiad w Kampusie Wielickim*

**Formularz zgłoszenia
oraz formularze rezerwacyjne
znajdują się [tutaj](#)**

KONGRES REGIONÓW

Ś W I D N I C A 2 0 1 4

Przywództwo, odpowiedzialność, kreatywność **Nowa rola władz samorządowych** **Świdnica, 10 - 12 czerwca 2014**

Największe w Polsce spotkanie samorządowców, ludzi nauki, biznesu
i przedstawicieli organizacji pozarządowych z całego kraju
Gość specjalny Kongresu - Rudolph Giuliani

Organizatorzy: Miasto Świdnica oraz Ringier Axel Springer Polska

Honorowy Patronat Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego,

Honorowy Partner Merytoryczny – Komisja Europejska,

Partnerzy Merytoryczni: Związek Miast Polskich, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Związek Powiatów Polskich.

Partner Strategiczny: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

Partnerzy Główni m. in. Miasto Wrocław, Europejska Stolica Kultury

Więcej informacji: www.kongresregionow.pl

„Samorząd Miejski” - miesięcznik wydawany przez Związek Miast Polskich.

Adres wydawcy: ul. Robocza 42, 61-517 Poznań.

„Samorząd Miejski” redaguje zespół w składzie: Ewa Parchimowicz – redaktor naczelna,
Joanna Proniewicz, Hanna Hendrysiak. Oprawa graficzna, skład: Krzysztof Paczyński.

Adres redakcji: ul. Robocza 42, 61-517 Poznań, tel. 61 63 350 54, fax 61 63 350 60,

http://www.zmp.poznan.pl/strona-68-samorząd_miejski.html, e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl